

İSLAM DİNİNE GÖRE KÖTÜ ALIŞKANLIKLAR

Kazanım : İslam dininin yasakladığı kötü alışkanlıkları ayet ve hadislerden örneklerle açıklar.

Kazanım : Kumar, alkollü içki ve uyuşturucunun bireysel ve toplumsal zararlarını örneklerle açıklar.

Kazanım : Sigaranın birey ve toplum sağlığı açısından zararlarını araştırarak çevresinden örnekler verir.

1. Alkollü İçki İçmek

AYET

"Ey iman edenler! İçki, kumar... ancak şeytan işi kötülüklerdir. Bunlardan kaçının ki kurtulasınız."

HADİS

"Her sarhoşluk veren şey haramdır. Çoğu sarhoş eden şeyin azı da haramdır"

BİLELİM

- Dinimiz, insanlara iyi ve yararlı olan her şeyi öğütlemiş, zararlı olanlardan da sakınmalarını istemiştir. Alkollü içki içmek dinimizin sakınmamızı istediği kötü alışkanlıklardandır.
- Haram oluşunun sebebi kişinin akıl, ruh ve beden sağlığının korunmasıdır.
- İnsan, akıl ve iradesini beden ve duygularına hakim kıldığı takdirde mutlu olabilir. Alkollü içecekler beden ve duyguları akla ve iradeye hakim kılar.
- Sarhoşluk verici her şey haram edilmiştir. Peygamberimiz çoğu sarhoş eden şeyin azının da haram olduğunu vurgulamıştır.
- Sarhoşluk verici maddeler zamanla alışkanlık yapmakta, azını içen kişi bunu zamanla artırmaktadır. Kişinin alışkanlığı arttıkça içtiği miktar etkili olmamakta ve kişi miktarı çoğaltmaktadır. Bundan dolayı içkinin az miktarı sarhoşluk vermese de yasaklanmıştır.

BİLELİM

Alkollü içki içmenin zararları

- "İçki, bütün kötülüklerin anasıdır." Aramızda düşmanlıkların oluşmasına neden olabilir.
- Alkollü içki içen kişi bilincini ve iradesini kaybeder.
- İçki aile ve toplumda derin yaralar açar.
- Cinayetlere, boşanmalara, trafik kazalarına, insanlara karşı şiddet kullanmaya yol açabilmektedir.
- Kişi aklını kullanamaz, sonrasında pişman olabileceği işler yapabilir.

2. Uyuşturucu Kullanmak

AYET

"Kendi elinizle kendinizi tehlikeye atmayın."

HADİS

"Hastalık gelmeden önce sağlığın, ölüm gelmeden önce hayatın değerini bilin."

BİLELİM

- Uyuşturucu kullanmak tek bir nedene bağlı değildir. Birçok etkenin bir araya gelmesiyle oluşur.
- Uyuşturucu madde kullanmaya başlama,

BİLELİM

Uyuşturucu kullanmanın zararları

- Uyuşturucu kullanan kişinin beden ve ruh sağlığı bozulur.
- Beden ve ruh sağlığı bozulan bireyler, toplumun huzur ve umunu bozarak çeşitli

Sigara Kullanmak BİLELİM

- Ölüme yol açan nedenler arasında sigara ilk sıradadır.
- İnsanın en sinsi düşmanıdır.
- Sadece sigara içene değil, çevresindekilere de zararı vardır.
- Çok büyük maddi kayıplara neden olmaktadır.

BİLELİM

Sigaraya başlama nedenleri

- Bilgisizlik
- Merak
- Özentî
- Arkadaş çevresi
- Kendini kabul ettirme duygusu vb.

3. Kumar Oynamak

AYET

"Ey iman edenler! İçki, kumar... ancak şeytan işi kötülüklerdir. Bunlardan kaçının ki kurtulasınız."

BİLELİM

Kumar oynamanın zararları

- Kumar oynamak, çalışmanın, alın teri ile kazanmanın değerini düşürür.
- Çalışarak kazanmanın yerine tembelliği ve hileyi teşvik eder.
- Kumarda kazandıkça veya kaybettikçe hırs artar
- Kişiyi, ailesine ve çevresine zarar verecek durumlar ortaya çıkar.
- Oynayan kişinin ruh sağlığını bozar.

4. Kötü Alışkanlıklar Nasıl Başlıyor

Kazanım : Kötü alışkanlık ve davranışların nasıl başladığını kavrar.

Kazanım : Kötü alışkanlık ve davranışlardan kaçınmaya yönelik çözüm önerilerinde bulunur.

Kazanım : Başkalarına zarar vermenin kul hakkını ihlal anlamına geleceği bilinciyle kul hakkı konusunda duyarlı olur.

BİLELİM

Kötü alışkanlıklara başlamanın nedenleri

- Ergenlik döneminde yaşanan sıkıntılar
- Aile içi ilişkiler, arkadaş çevresi
- Alkol ve uyuşturucu bağımlılarının çocukları, bağımlılığa eğimli olabilmekte, bağımlılıktan doğan ruhsal bozukluklar çocuklarda bir şekilde ortaya çıkabilmektedir.
- Kitle iletişim araçlarında kötü alışkanlıkların özendirilmesi
- Ekonomik ve sosyal sorunlar
- "Ben bağımlı olmam, bir, kere kullanmaktan bir şey çıkmaz, ara sıra kullanmakla bir şey olmaz, ben kendimi kontrol ederim, iradem güçlüdür, herkes kullanıyor bir şey olmuyor..." gibi gerçekliği olmayan, kişinin kendisini aldatmaya yönelik hareketler

HİKAYE

Fidan

Bir bilge kişi, öğrencilerine kötü alışkanlıklardan korunmayı anlatmaktadır. Açaçlık bir yerden geçmekteyken öğrencilerinden birine genç bir fidanı işaret ederek, topraktan söküp çıkarmasını ister, öğrenci, fidanı güçlük çekmeden tek elle topraktan söküp çıkarır. Bunun üzerine bilge kişi, biraz daha kalın fidanı göstererek sökmesini ister. Öğrenci, bu fidanı da söker; ama iki elle asılarak, zorlayarak. Daha geniş, yaşlıca bir fidanı sökmesi kendisinden istenince, iki elle asılmasına karşın bir türlü sökemez, ancak arkadaşının yardımı ile sökmeyi başarabilir.

Bundan sonra bilge, sökülenlerden daha güçlü, kalın ve boylu bir fidanı sökmesini ister. Öğrencilerin hepsi güçlerini birleştirdikleri hâlde, fidanı değil sökmek, kırıdatamazlar bile. O zaman bilge, öğrencilerine dönerek şöyle der: "Yavrularım, kötü alışkanlıklar da böyledir. Yerleşmesine fırsat vermeden, değiştirilmesi kolaydır."

5. Kötü alışkanlık ve davranışlardan nasıl korunalım?

BİLELİM

Kötü alışkanlık ve davranışlardan uzak durmak için;

- Kötü alışkanlıklardan korunmada bilgilenme büyük önem taşımaktadır. Kötü alışkanlıkların etkileri ve sonuçları hakkında bilgilenmeliyiz.
- Arkadaş çevresini iyi belirlemek gerekir. Bu alışkanlıklara sahip kişilerle veya meyilli olanlarla arkadaşlık yapmamalı, onlardan uzak durmalıyız. Güzel ahlaklı ve dürüst kişilerle arkadaşlık kurmalıyız.
- Dinimizin öğütlerine sıkı sıkıya uymamız gerekir.
- İyiliği öğütlemeli kötülükten sakındırmalıyız.

"İyilik ve takva üzerinde yardımlaşın. Ama günah ve düşmanlık üzerinde yardımlaşmayın"

AYET

"Onlar Allah'a ve ahiret gününe inanırlar. İyiliği emrederler. Kötülükten alıkoyar, hayır işlerinde birbirleriyle yarışır."

6. Başkalarına Zarar Vermek: Kul Hakkı BİLELİM

Kul hakkı

- İnsanların birbirlerine karşı yerine getirmekle yükümlü oldukları haklardır.
- Her insanın malı, canı, namusu kutsaldır ve bunlara dokunulamaz. Bu dokunulmaz hakları çiğnediğimiz zaman kul hakkı yemiş oluruz.
- İnsanlar, birbirlerinin haklarına saygılı olmalı, söz ve davranışlarla birbirlerine zarar vermemelidir. Çünkü insanlara yapılan her türlü haksızlık kul hakkı yemektir. Kul hakkı yemekten kaçınmalıyız. Kul hakkı yediğimizi fark ettiğimizde hemen hak sahibinden özür dilemeli ve hakkını helâl etmesini istemeliyiz. Çünkü Allah, kul hakkı yiyenin helâlleşmesi gerektiğini, aksi takdirde o kişiyi bağışlamayacağını bildirmektedir.

AYET

"...Birbirinizin mallarını haksız şekilde yiyip tüketmeyin..."

HADİS

"Birisinin hakkım alan kimse, ölmeden Önce onunla helâlleşsin! Paranın, malın

Hikaye:

Müflis

Peygamberimiz ahabına sorar: "Biliyor musunuz, müflis kimdir?"

Bizce müflis parası ve malı olmayan kimsedir, dediler.

Bunun üzerine Peygamberimiz şöyle der: "Benim ümmetimin müflisi o kimsedir ki, ahiret gününde namaz, oruç ve zekatla gelir, fakat şuna sövmüş, şuna iftira etmiş, şunun malını yemiş, bunun kanını dökmüş ve şunu dövmüştür. Bundan dolayı onun iyiliklerinden hakkını yediği kimselerden her birine verilir. Üzerinde olan haklar ödenmeden, iyilikleri tükenirse, hak sahiplerinin günahları o kimseye yüklenir; sonra o kimse Cehenneme atılır.

Kul hakkına giren davranışlara

- Yalan söylemek
- Yalancı şahitlik yapmak
- İftira etmek
- Gıybet etmek
- Hırsızlık
- Alay etmek
- Hile yapmak
- Başkalarının özel hayatlarını araştırmak
- Kötü zanda bulunmak